

Dopravní výchova v Libereckém kraji: čtvrtáci opět získávají své první „řidičáky“



22. 09. 2025 10:52

S úvodem nového školního roku opět odstartovala výuka dopravní výchovy pro žáky čtvrtých ročníků základních škol na dětských dopravních hřištích. Cíl této aktivity je již dlouhodobě jasný – naučit děti základním pravidlům bezpečné jízdy na kole či koloběžce. Žáci, kteří úspěšně absolvují závěrečné ověření teoretických i praktických znalostí, obdrží průkaz cyklisty. Tento program je podporován ministerstvem dopravy – BESIP, Libereckým krajem i jednotlivými obcemi.

Síť dětských dopravních hřišť je v České republice poměrně rozsáhlá, výjimkou není ani Liberecký kraj. V regionu se nachází několik hřišť, z nichž některé vznikly již na počátku 70. let (např. v České Lípě či v Liberci), jiné jsou zcela nové, například u mateřské školy v Kravařích v Čechách nebo při základní škole v Osečné.

„V Libereckém kraji máme minimálně dvanáct míst, která k výuce lze využít. Rozdělit je můžeme na větší hřiště, kde probíhá výuka podle tzv. Tematického plánu vydaného BESIPem, a na menší řekněme dopravní plácky. Ty často nevyhovují všem požadavkům na výuku a bývají určeny spíše pro místní děti a rodiny,“ uvádí Jan Polák, ředitel Týmu silniční bezpečnosti.

Výuka podle Tematického plánu je určena především žákům čtvrtých tříd. Každý žák absolvuje pět hodin teoretické a pět hodin praktické výuky pod vedením zkušených lektorů. Cílem je seznámit děti se základními pravidly silničního provozu a zásadami bezpečné jízdy na kole či koloběžce. Čtvrtý ročník je pro tuto výuku zvolen záměrně, protože právě v tomto věku mohou děti legálně samostatně jezdit na silnici.

„K výuce slouží tzv. Tematický plán s ilustrovanými přílohami, které vysvětlují klíčová pravidla.“

Lektorům je ale ponechán prostor pro jejich kreativitu, takže se výuka na jednotlivých hřištích může mírně lišit. Společné však zůstává závěrečné ověření znalostí složené z testu a praktické zkoušky, “ vysvětluje zástupkyně krajského pracoviště BESIP pro Liberecký kraj, Markéta Novotná.

Po úspěšném složení teoretického testu a praktické jízdy po dopravním hřišti získávají žáci průkaz cyklisty. „Průkaz cyklisty je takovým prvním řidičákem. Děti jsou na něj také vždy patřičně hrdí. Je to motivace, která nám pomáhá s dopravní výchovou již několik desítek let,“ dodává Veronika Vošická Buráňová, koordinátorka BESIPu z Vysočiny, která se dlouhodobě věnuje historii BESIPu a spravuje i sbírku historických předmětů s tímto tématem spojených.

Liberecký kraj prevenci nehod a výuku dětí systematicky podporuje. Podílí se na nákladech spojených s provozem dopravních hřišť, proplácí dopravu dětí ze škol na hřiště a také pořádá vlastní aktivity ve školách a školkách.

„Dopravní výchova je dlouhodobě součástí našich preventivních aktivit. Od roku 2004 funguje systém tzv. spádovosti, díky němuž mají všechny školy v kraji zajištěn přístup na dopravní hřiště. Ve školním roce 2024/2025 se výuky zúčastnilo minimálně 87 % škol, což představuje 4 411 žáků (94 % všech čtvrtáků v kraji). Celkové náklady na tuto výuku činily 765.000 korun za dopravu a 390.700 korun dotace za odučeného žáka. Co se tedy týká proučenosti v dopravní výchově patří náš kraj k těm nejlepším,“ upřesňuje Jan Sviták, náměstek hejtmána pro dopravu. Dalších 825.425 korun byl příspěvek na výuku z Ministerstva dopravy ČR – BESIP.

Příprava na bezpečnou účast v silničním provozu by však měla začínat již v rodinách. Klíčovým prvkem je pozitivní vzor rodičů a dalších pečujících osob, doplněný cíleným seznamováním s pravidly silničního provozu. Rodiče mohou využít materiály na webu www.besip.cz či projekt Markétina dopravní výchova (www.dopravnivychova.cz), který nabízí řadu online i offline aktivit. Žáci i rodiče se tak mohou společně připravovat na jarní závěrečnou zkoušku formou dětských e-testů a dalších dostupných nástrojů.

TZ: Tým silniční bezpečnosti